

МЕТОДИКА ЕКСПЕРТНОГО ОПИТУВАННЯ ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ВПЛИВУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЧИННИКІВ НА РОЗВИТОК СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Ю. М. Люлькова

Однією з важливих особливостей розвитку системи загальної середньої освіти України є недостатня увага населення до впливу на цей процес соціально-економічних чинників, причини якої криються в психологічному (соціально-психологічному) вимірі. Хоча економічний вплив на якість і динаміку розвитку загальної середньої освіти не викликає сумнівів як у дослідників та експертів, так і в більшості населення нашої держави, однак така ж його більшість не схильна розглядати освітню діяльність як таку, що ґрунтується на економічних і соціально-економічних процесах, результати якої (людські якості, знання, компетентності) мають корелювати з потребами економіки. Населенню України все ще складно розглядати себе в статусі користувачів освітніх послуг, а педагогічних працівників - як тих, хто надає ці послуги. Для багатьох громадян України, освіта пов'язана не з економікою, а з культурними явищами, традиціями. З одного боку, таке консервативне бачення освіти зберегло її в період економічної кризи. З іншого боку, така позиція ускладнює ефективне застосування освітніх механізмів для успішного розв'язання як життєвих завдань окремого користувача освітніх послуг, так і завдань економічного й соціального розвитку нашої держави.

Результативне прогнозування розвитку системи загальної середньої освіти неможливе без урахування впливу соціально-економічних чинників (соціально-економічний розвиток України, розвиток людського капіталу, доходи населення, поширення економічних інновацій та ринкових відносин, розвиток інфраструктури, урбанізація та ін.).

Розроблення та обґрунтування, упровадження методики експертного опитування щодо визначення впливу означених соціально-економічних чинників на розвиток загальної середньої освіти України дає змогу чіткіше відобразити дані прогнозного фону означеного розвитку, отже, розробити надійніші прогнози.

Методика складається з чотирьох етапів (підготовчо-організаційного, діагностувального, аналітико-узагальнювального, підсумкового). Упродовж підготовчо-організаційного етапу відбувається розроблення програми дослідження й організація її здійснення. Діагностувальний етап передбачає збір емпіричних даних, що здійснюється за допомогою експертного опитування. У ході аналітико-узагальнювального етапу відбувається аналіз, статистичне оброблення та узагальнення результатів експертного опитування. Упродовж підсумкового етапу здійснюється оформлення та оприлюднення результатів експертного опитування, застосування їх для встановлення відповідних показників прогнозного фону розвитку загальної середньої освіти.